

15 iulie 2016

CJ nr. 331

Aviz

la proiectul de lege cu privire la energetică
(nr. 284 din 23.06.2016)

Examinînd proiectul de lege menționat, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și Legii nr. 780/2001 privind actele legislative, Direcția generală juridică expune următoarele:

I. Observații cu caracter general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art. 66 din Constituție.
3. Prin natura relațiilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.
3. Potrivit notei informative la proiect, necesitatea elaborării unei noi legi cu privire la energetică este dictată de necesitatea existenței unui cadru unificat al legilor din domeniul energetic, ținând cont că recent Parlamentul a adoptat Legea nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrică și Legea nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale, legi care au transpus Directivele comunitare din domeniul energetic.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative și respectării normelor tehnicii legislative, invocăm următoarele obiecții și propuneri:

- 1) Potrivit art. 28 alin. (1) din Legea nr. 780/2001, dispozițiile generale ale actului legislativ reglementează inițial obiectul, scopul și sfera lui de aplicare, ulterior explică termenii, pentru care motiv articolele 1-3 urmează a fi reamplasate consecutiv după cum prevede dispozițiile art. 28 din Legea nr. 780/2001;

2) Art. 1, definiția „întreprindere energetică” atenționăm, că Legea cu privire la energia electrică și Legea cu privire la gazele naturale au fost adoptate recent prin Legea nr. 107 din 27.05.2016 și respectiv, Legea nr. 108 din 27.05.2016;

3) Art. 3 alin. (1):

- lit. b), pentru a fi în acord cu terminologia utilizată în legile speciale sectoriale din domeniul energetic, spre exemplu, art. 6 din Legea nr. 107/2016 și art. 6 din Legea nr. 108/2016 (în continuare se va face trimitere la prevederile Legii nr. 107/2016), sintagma „autorității publice centrale de reglementare” se va substitui cu sintagma „autoritatea de reglementare”. Obiecția este valabilă și pentru lit. c) al acestui alineat, precum și pentru alin. (2) lit. a);

- lit. d), întrucât legile speciale sectoriale au fost elaborate încă din transpunerea actelor comunitare din domeniul energetic, precum și încă din conformitatea cadrului juridic existent, sugerăm expunerea textului lit. d) înțînd cont de formularea cuprinsă la art. 4 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 107/2016. Reiterăm propunerea și pentru art. 5 alin. (1) lit. h);

4) Art. 5, încă din consecutivitatea reglementării materiei, propunem ca textul art. 5 să fie plasat la Capitolul III;

5) Art. 6 alin. (2) lit. f), pentru un spor de precizie normativă, cuvintele „proprietatea lor publică sau privată” propunem a fi substituite cu cuvintele „proprietatea publică sau privată a autorităților administrației publice locale”;

6) Art. 8:

- alin. (2) lit. f), înțînd cont de principiile legiferării stabilite la art. 19 lit. a) din Legea nr. 780/2001, obiectăm asupra utilizării sintagmei „doar în cazurile prevăzute în mod expres prin lege”. Pentru a nu lăsa loc de întrebări, care ar fi cazurile în care organul supravegherii energetice de stat nu poate să aibă acces la centralele electrice și termice, la instalațiile electrice și termice, norma acestui punct ar trebui să prevadă expres cazurile în care organul supravegherii de stat poate să aibă acces la obiectele energetice;

- alin. (2), lit. b), g) și j), se propune acordarea organului supravegherii energetice de stat a dreptului de a emite prescripții privind *suspendarea* activității persoanelor neautorizate și a celor care încalcă regulile și normele de securitate la executarea lucrărilor în rețelele și instalațiile electrice și termice; să se adreseze în instanță de judecată pentru a solicita *suspendarea* procesului de fabricare a echipamentului electrotehnic în cazul în care condițiile tehnice nu corespund documentelor normativ-tehnice.

În temeiul art. 18 alin. (9) lit. b) și d) din Legea nr. 116 din 18.05.2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase, organul de control și supraveghere tehnică de stat are drept funcție emiterea dispozițiilor privind *înlăturarea* încălcărilor depistate ale cerințelor de securitate industrială și verificarea executării lor de către agentul economic; emiterea dispozițiilor privind

sistarea lucrărilor executate în condiții de nerespectare a cerințelor de securitate industrială și sigilarea echipamentului ori a utilajului utilizat la obiectul industrial periculos, inclusiv a încăperilor, în cazul în care utilizarea lor ulterioară poate provoca avarii sau în caz de pericol pentru viața și sănătatea angajaților și/sau a populației și privind verificarea executării de către agentul economic a dispozițiilor conform formei stabilite în anexa nr. 4.

În corespondere cu dispoziția art. 18 din Legea nr. 116/2012, organul de control și supraveghere tehnică de stat dispune de dreptul de a „*sista*” lucrările executate în condiții de nerespectare a cerințelor de securitate industrială și nu de a le „*suspenda*”.

Conform DEX, „*a sista*” - compl. indică acțiuni, lucrări –semnifică a opri, a întrerupe, a suspenda (temporar sau definitiv); „*a suspenda*” – compl. indică activități, manifestări, procese, aflate în deplină desfășurare – a întrerupe, a amâna, a opri temporar, a interzice (temporar); jur. compl. indică acțiuni judiciare, exercitarea unui drept - a face să încezeze în condițiile prevăzute de lege; compl. indică salariați – a destitui din funcție, din post. Deși verbul „*a sista*” semnifică și a „*suspenda*”, totuși în privința unor lucrări, acțiuni, se atribuie calificativul „*a sista*”.

Cu referire la posibilitatea organului supravegherii energetice de stat de a se adresa în instanță de judecată privind *suspendarea* activităților în cazul unui pericol iminent de avarii, incendii sau electrocutări, (alin. (3) al art. 8 din proiect), relevăm că în temeiul alin. (14) și (15) al art. 18 din Legea nr. 116/2012, *sistarea* lucrărilor executate în condiții de nerespectare a cerințelor de securitate industrială pe un termen de pînă la 2 luni se face în baza dispoziției organului de control și supraveghere tehnică de stat, iar în cazul *sistării* lucrărilor executate în condiții de nerespectare a cerințelor de securitate industrială pe un termen ce depășește 2 luni, dispoziția pentru *sistarea* lucrărilor este valabilă doar cu adresarea în instanță judecătorească în termen de 3 zile lucrătoare din ziua de emitere a dispoziției pentru *sistarea* lucrărilor.

Astfel, norma alin. (14) și (15) al art. 18 din Legea nr. 116/2012 distinge 2 ipoteze juridice:

- *sistarea* lucrărilor executate în condiții de nerespectare a cerințelor de securitate industrială *pe un termen de pînă la 2 luni* se face în baza dispoziției organului de control și supraveghere tehnică de stat;

- în cazul *sistării* lucrărilor executate în condiții de nerespectare a cerințelor de securitate industrială *pe un termen ce depășește 2 luni*, dispoziția pentru *sistarea* lucrărilor este valabilă doar cu adresarea în instanță judecătorească în termen de 3 zile lucrătoare din ziua emiterii dispoziției pentru *sistarea* lucrărilor.

Respectiv, efectele neexecutării lucrărilor se soluționează în dependență de termenul de „2 luni”, adică, pînă la 2 luni - se sisteză în baza dispoziției

organului de control și supraveghere tehnică de stat, iar ce depășește 2 luni - dispoziția pentru sistarea lucrărilor este valabilă doar cu adresarea în instanța de judecată. Reiterăm, că mecanismul adresării în instanța de judecată pentru cazurile enumerate la alin. (2) lit. b) și j) din art. 8 se conține la alin. (3) al acestui articol din proiect, doar că redacția acestui alineat nu concretizează procedura sistării lucrărilor în dependență de termenul „de pînă la 2 luni”, „ce depășește 2 luni”.

În dezvoltarea celor menționate, ținînd cont că, potrivit art. 7 alin. (4) din proiectul de lege, controlul și supravegherea tehnică de stat în domeniul securității industriale va fi efectuat de către organul de control și supraveghere tehnică de stat în modul și limitele stabilite în Legea nr. 116/2012, pentru a nu fi în dezacord cu dispoziția art. 18 din Legea nr. 116/2012, urmează a fi supuse reexaminării lit. b), g) și j) de la alin. (2), precum și alin. (3) și (4) al art. art.8;

7) Art. 9:

- alin. (3), referitor la principiul „independenței” Agenției, sugerăm a se lua în considerare prevederea art. 7 alin. (5) din Legea nr. 107/2016 ;

- alin. (8), se propune ca Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției să fie aprobat de *Consiliul de administrație*, pe cînd art. 6 alin. (3) din Legea nr. 107/2016 dispune, că Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției se aprobă de *Parlament*. Avînd în vedere, că legile din domeniul energetic nu trebuie să conțină prevederi contradictorii, urmează a fi reexaminată norma acestui alineat;

8) Art. 10:

- alin. (1), cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică, întru respectarea terminologiei utilizate în Legea nr. 199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, sintagma „care își exercită mandatul în calitate de demnitari publici” sugerăm a fi substituită cu sintagma „care exercită funcția de demnitate publică”;

- alin. (2) ultima propoziție, pentru a reda o claritate stilului normativ, urmează a se revedea cuvîntul „poziții”;

- alin. (3), propunem ca cerințele prevăzute pentru ocuparea funcției de director al Consiliului de administrație să fie întrunite „cumulativ ”;

- alin. (4), propunem a se revedea cuvintele „selectați prin concurs sau în exercițiu”, fiindcă are un sens ambiguu. Totodată, nu este clară modalitatea de numire a unuia dintre directorii generali, deoarece se prevede, atît numirea din rîndul directorilor selectați, precum și „investirea directorului în exercițiu”. De altfel, ultima propoziție a acestui alineat prevede, în acest sens, că „investirea directorului în exercițiu cu funcția de director general nu prelungește durata mandatului acestuia”;

- alin. (9) lit. c) se introduc careva interdicții la desfășurarea activităților didactice și științifice. Prevederea acestui alineat urmează a fi corelată cu dispoziția

art. 12 alin. (1) din Legea nr. 199/2010, care acordă dreptul demnitarului de a desfășura activități didactice și științifice nefiind specificate careva interdicții;

9) Art. 11:

- alin. (2), textul propus în reglementare la propoziția a doua este similar celui cuprins la alin. (3). În același timp, considerăm că normele privitoare la desfășurarea ședințelor Consiliului de administrație trebuie să fie reglementate și detaliate în regulamentele interne ale Agenției;

- alin. (6), pentru un spor de precizie normativă, precum și întru uniformizarea terminologiei utilizate pe tot cuprinsul proiectului de lege, cuvintele „pagina sa oficială” se va substitui cu cuvintele „pagina sa web oficială”, termen utilizat corect la art. 16 alin. (5) din proiect. Obiecția este valabilă și pentru art. 12 alin. (5) și (6), art. 16 alin. (3) și (4), art. 26 alin. (1);

10) Art. 13:

- alin. (1) lit. e), obiectăm asupra utilizării sintagmei „în modul și cazurile stabilite în prezenta lege”, fiind necesară indicarea expresă a articolelor din legea la care se face referință. Obiecția se referă și la art. 14 alin. (1) lit. a), lit. e) lit. f) și lit. h);

- alin. (4), materia propusă în reglementare sugerăm a fi plasată la art. 11 din proiect, care instituie reglementări referitoare la organizarea activității Agenției;

11) Art. 16:

- alin. (2), pentru a fi în acord cu termenul utilizat la art. 16 alin. (5) din proiect, sintagma „pagina oficială” se va substitui cu sintagma „pagina web oficială”;

- alin. (5), cuvintele „cu privire la acestea” au un conținut ambiguu, fiind necesară concretizarea acestora. De asemenea, la propoziția a treia, cu referire la utilizarea cuvintelor „în termenele stabilite” urmează a se indica concret articolele din legea la care se face referință. Reiterăm propunerea pe tot cuprinsul proiectului de lege;

- alin. (7) prevede, că Consiliul de administrație adoptă hotărâri pentru organizarea execuțării legilor în sectoarele energetice, cu excepția situațiilor ce țin de examinarea și de soluționarea neînțelegerilor dintre părți. În sensul acestei prevederi, dacă situațiile ce țin de examinarea și de soluționarea neînțelegerilor dintre părți, nu vor fi examineate de către Consiliul de administrație, atunci apare întrebarea, în competența cui sunt atribuite examinarea acestor chestiuni? Concretizarea se impune a fi efectuată și din considerentul, că alin. (9) al acestui articol prevede, că „pentru soluționarea neînțelegerilor dintre părți” un director al Consiliului de administrație emite, în numele Agenției, decizii. De altfel, art. 18 alin. (1) din proiect stabilește, că „neînțelegerile dintre întreprinderile energetice în legătură cu aplicarea prezentei legi și a legilor speciale sectoriale se examinează de Agenție”. În acest context, considerăm necesar coroborarea și concretizarea acestor

prevederi, în sensul dacă „neînțelegerile dintre părți” reglementate la alin. (7) al art. 16 sunt considerate aceleași „neînțelegeri dintre întreprinderile energetice” prevăzute la art.18 alin. (1) din proiect. De aceea, ambele norme necesită a fi uniformizate, iar la alin. (7) al art. 16 necesită a se indica faptul, că aceste „neînțelegeri” se examinează de către Agenție;

12) Art. 17, cît privește dispozițiile acestui articol, considerăm inopertune a fi instituite în cadrul proiectului de lege din considerentul, că regulile de inițiere, elaborare, avizare, consultare publică, expertiza juridică, înregistrarea de stat a actelor normative sunt detaliat reglementate în Legea nr.317-XV din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale. În temeiul art. 25, art. 73-75 din Legea nr. 317/2003, sugerăm excluderea art. 17 din proiect. În plus, reglementările privitoare la „consultarea publică” a proiectelor de acte normative se conțin deja la art. 16 alin. (4) din proiect, prevederi care tocmai se referă la transparența Agenției. Dacă se va opta pentru păstrarea art. 17, cuvintele „organul central de specialitate al administrației publice” prevăzute la alin. (1)-(4), necesită a fi aduse în corespondere cu art. 107 alin. (1) din Constituție, art. 21 din Legea cu privire la Guvern și art. 9 din Legea nr. 98/2012, fiind necesară substituirea acestora cu cuvintele „organul central de specialitate”;

13) Art. 18 alin. (2), sintagma „în legătură cu prezenta lege” va fi însotită de indicarea concretă a articolelor din legea la care se face referință. Propunerea este valabilă și pentru art. 19 alin. (1) și art. 21 alin. (1);

14) Art. 21:

- alin. (1), cu referire la folosirea sintagmei „cu excepțiile stabilite în prezenta lege”, considerăm necesar indicarea expresă a articolelor din legea la care se face referință;

- alin. (4), pentru a fi în acord cu terminologia utilizată în Legea nr. 98/2012 și Legea nr. 436-XVI din 28.12.2016 privind administrația publică locală, cuvântul „organele,” se va substitui cu cuvântul „autoritățile”;

15) Art. 23:

- alin. (1), cuvintele „în conformitate cu prezenta lege” urmează a fi concretizate în sensul indicării exprese a articolelor din lege;

- alin. (2) sugerăm a se indica articolele din toate actele legislative invocate la acest alineat. Obiecția este valabilă și pentru art. 28 alin. (3);

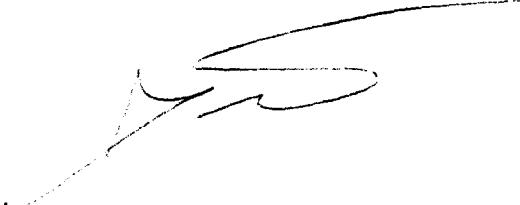
16) Art. 24 alin. (4), prevede că pentru consumatorii casnici, cheltuielile legate de procurarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare se suportă de către *operatorul de sistem, de distribuitorul de energie termică*. Art. 55 alin. (5) din Legea nr. 107/2016 dispune, că cheltuielile legate de procurarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de

măsurare la consumatorii casnici sănătate de *operatorul sistemului de distribuție* din sursele incluse în tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, cu excepția situațiilor în care consumatorul casnic solicită instalarea unui echipament de măsurare inteligent, care permite înregistrarea orară a energiei electrice consumate. În acest din urmă caz, consumatorul casnic respectiv suportă cheltuielile de procurare, întreținere și înlocuire a echipamentului de măsurare respectiv. Se poate observa, că există o neconcordanță în ceea ce privește subiecții care suportă cheltuielile legate de lucrările prevăzute la acest alineat. Totodată, art. 55 alin. (5) din Legea nr. 107/2016 conține excepții de la achitarea cheltuielilor, excepții care le considerăm utile a fi inserate și în conținutul articolului vizat;

17) Art. 27:

- alin. (2) prevede, că „orice lucrație în zona de protecție se efectuează numai cu acordul întreprinderii energetice”. În acest sens, art. 62 alin. (4) din Legea nr. 107/2016 prevede, că „se interzice emisarea autorizațiilor de construcție care permit efectuarea lucrațiilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor electrice”. Totodată, art. 62 din Legea nr. 107/2016 reglementează detaliat regimul de protecție a rețelelor electrice, instituind interdicții în scopul protecției rețelelor electrice. Deși propoziția a doua a alin. (1) al art. 27 din proiect propune, că „modul de delimitare a zonelor respective, dimensiunile și regimul lor se stabilesc prin regulamentele aprobate de Guvern în conformitate cu legile speciale sectoriale” având în vedere, că potrivit alin. (1) prima propoziție a acestui articol, obiectele energetice au grad sporit de pericol, sugerăm ca art. 27 să conțină mai multe prevederi referitoare la zonele de protecție a obiectelor energetice ori să se facă referință la legile speciale sectoriale care conțin reglementări desfășurate în partea ce ține de regimul zonelor de protecție.

În concluzie, considerăm că proiectul de lege necesită a fi supus reexaminării cu luarea în considerare a obiecțiilor prezentului aviz.

Şef Direcție
Ion Creangă

Ex. I.Băieșu
Tel:2-70